

gældende Sag. Er man naaet saa vidt, gaar Sagen sin jævne og rolige Gang. Det er værd at notere, at i overordentlig mange Tilfælde har Naturfredningsforeningen opnaaet Resultater ved Forhandling, og det er altid heldigst, naar man kan naa et Resultat ved rimelig Forhandling, saa det ikke fører til den alleryderste Grænse: Afgørelse af Taksationskommissionen. Ved disse fredelige Forhandlinger er det mange Steder lykkedes at aabne f. Eks. Strand for Befolkningen, saaledes at Passage kan ske. Jeg respekterer og anerkender denne Imødekommenhed fra danske Borgeres Side, fordi de derved anerkender, at ogsaa de brede Lag har Ret til den frie Natur. Desværre har Loven sin Begrænsning deri, at hvad der er foretaget før 1916, kan man ikke røre ved, men i alt Fald overfor, hvad der er foregaaet efter, at Loven er traadt i Kraft, har man Lov til Indskriden, og man har Lov til ved fri Forhandling ogsaa at søge bødet paa Forseelser og Fejl, der er begaaet inden 1917.

I det foreliggende Lovforslag har man ment at burde forhøje de Beløb, der er Tale om, hvor Erstatning skal ydes. Med Hensyn paa en skiftende Valutasituation og Pengenes noget ringere Værdi forekommer det mig, at de Beløb, der nu er sat, er rimelige. Naar der tidligere var Tale om 200 Kr., hvor de lokale Nævn har at fastsætte Erstatningen, har man nu sat 500 Kr. Og hvor der er Tale om den Myn- dighed, der tillægges Overfredningsnævnet i Retning af at fastsætte Erstatning, er Beløbet sat til 5 000 Kr. i Stedet for 2 000 Kr. Det er en Begrænsning, som maa siges at være rimelig, idet man altid forbeholder Rigsdagen at være afgørende, hvor der er Tale om Erstatninger af større Rækkevidde.

Den Færdselsret, som det foreliggende Lovforslag byder Befolkningen, udvider Adgangen til den frie Natur paa visse Punkter, som jeg for mit Vedkommende hilser med Glæde. For det første har man taget Søbredder med. Ganske vist tør man ikke gaa saa vidt, at man i al Almindelighed taler om Ret til Færdsel langs Søbredder. Man maa vel overlade Nævnene i nogen Grad at skønne over, hvorvidt man kan sige, at en Sø er saa stor, at det vil være urimeligt for private Ejere at af-

spærre Søbredden. Men vi har i vort Land adskillige smukke Indsøer, som det vilde forekomme mig ganske urimeligt, om man vilde afspærre til Fordel for de enkelte, der har lagt deres Haver eller Gangstier ned til selve Søen. Her synes det mig naturligt og rimeligt, at man udvider den Strandret, Befolkningen har, til ogsaa at gælde Søer.

Endvidere udvider Lovforslaget sine Rammer med, at man ikke opretholder den Definition, man gav i den gamle Lov, hvor der staaer som det, man skulde have Adgang til: den for Plantevækst blottede Strandbred, thi der findes Plantevækst paa Strandbredder, hvortil man absolut ikke vil nægte Befolkningen Adgang. Naar man kommer over til vestjydske Egne, hvor Marehalmen gror i Sandet, vil man neppe tænke sig, at nogen paa Grund af den Plantevækst skulde ville forbyde Adgang til Stranden. Det forekommer mig naturligt, rimeligt og lige til, at man siger: den udyrkede Strandbred, thi til den har ingen privat Interesse egentlig Adkomst, udover hvad Loven i Almindelighed byder.

Endelig udvides Lovens Ramme med Adgang til Skovene, et nyt Princip, for saa vidt som man her lovfæster Adgangen til Skovene, medens Praksis vel har været den, at man ikke i synderlig Grad har nægtet Befolkningen Adgang til de her omhandlede Skove. Men naar man vil lovfæste det, er det for at gøre det tydeligt og afgørende klart, hvor Retten er, og hvor den holder op. Jeg slutter mig til Ministeriets Opfattelse paa dette Omraade, idet jeg i øvrigt maa lade dem, som mener, at der her er Tvistespørgsmaal, afgøre dette Spørgsmaal indenfor den juridiske Ramme. Saaledes som man ser paa denne Sag fra Befolkningens Synspunkt, forekommer det mig naturligt og rimeligt, at en Skov bør staa aaben for Befolkningen. Men jeg vil øjeblikkelig erkende, at naar man her viser en Liberalitet, er Sagen en noget anden, end hvor der er Tale om at passerelangs en Strand. Skoven kræver Hensyn og Ærbødighed, og denne Hensynsfuldhed og Ærbødighed bør man opelske hos Befolkningen. For en Del Aar siden prøvede man her fra Københavns Skoledirektions Side at vække Befolkningens Sans for den Form for Na-